

*Szociálpolitikai és Szociológiai
Közhasznú Egyesület*

TÁMOP 3.2.3.-08/2 „Építő közösségek” – közművelődési intézmények az egész életen át tartó tanulásért

**HELYZET- ÉS SZÜKSÉGLETFELTÁRÓ KUTATÁS –
VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ**

Nagy Gábor

A kutatásról röviden:

A Nyírségi Segítő Kéz Alapítvány, mint pályázó a TÁMOP 3.2.3-08/02 „Építő közösségek” – közművelődési intézmények az egész életen át tartó tanulásért” kiírás keretei belül elkészülő projektjéhez a Szociálpolitikai és Szociológiai Közhasznú Egyesületet bízta meg a projekthez kapcsolódó szükséglet- és helyzetfeltáró elemzés elkészítésére.

A szükséglet- és helyzetfeltárás célja „A Kálmánházi Teleház mint nem formális képzési központ!” című projekt potenciális célcsoportjának helyzetének, szükségleteinek illetve kompetenciáinak felmérése valamint, a projekt során tervezett tevékenységek relevanciáinak elemzése. Az elemzés alapvetően két központi területre koncentrálnak:

- A település helyzetének elemzése társadalmi, gazdasági, szociális, foglalkoztatási, térszerkezeti, demográfiai, fejlesztési szempontok alapján.
- A célcsoport bemutatása: szükségleteik és helyzetük feltárása, kompetenciáik – első sorban a digitális kompetenciák - bemutatása.

A szükséglet- és helyzetfeltáró kutatás a már meglévő statisztikák, településre vonatkozó tanulmányok, pályázati dokumentációk másodelemzése mellett, a kistérségi terepmunka keretében a célcsoport körében végzett kérdőíves felmérésekre épül. Az elemzés során a jelenlegi helyzet megismerése, a szükségletek, igények, valamint a meglévő és hiányzó erőforrások objektív elemzése volt a cél.

A kutatás 2010. április 1. és 2010. május 14. között készült el.

A kapott eredmények összegzése:

A helyzet- és szükségletfeltáró kutatás keretében alapvetően két módszert alkalmaztunk: egyrészt a már meglévő adatokra, statisztikákra, fejlesztési stratégiákra vonatkozó másodelemzést készítettünk, másrészt kérdőíves adatfelvétel keretében megkerestük a projekt potenciális célcsoportját.

A projekt célcsoportját két részre bonthatjuk:

- iskolai oktatás keretében tanuló diákok, valamint
- a település és vonzáskörzetének felnőtt, aktív korú lakossága

Az adatfelvétel során 25 diákot és 100 aktív korú lakost kérdeztünk meg kérdezőbiztosok által felvett kérdőívek segítségével.

A gyermekek körében végzett kérdőíves vizsgálat eredményei:

- A megkérdezett gyerekek közül kivétel nélkül mind használt már számítógépet, és interneteztek is, leginkább az oktatási intézmények számítástechnika óráinak köszönhetően.
- Otthoni számítógéppel a családok több mint kétharmada rendelkezik, internet hozzáférés azonban kevesebb, mint 50 százalékuknál elérhető.
- A gyermekek nagy része szívesen részt venne tehetséggondozó foglalkozásokon, nyári táborokon, pályaválasztási tanácsadáson, sportprogramokon, az egészséges életmóddal kapcsolatos programokon.

A felnőtt lakosság körében végzett kérdőíves adatfelvétel eredményei:

- A válaszadók egy harmada csak 8 általánossal, vagy kevesebb mint 8 általánossal rendelkezik, míg majdnem két harmaduk valamilyen középiskolai végzettséggel rendelkezik. Ehhez képest a válaszadók csupán 4 százaléka rendelkezik felsőfokú végzettséggel.
- A legtöbb esetben összefüggés mutatható ki az alacsony iskolai végzettség és a munkanélküliség között, ami ezzel együtt befolyásolja a célcsoport jövedelmi helyzetét és életkörülményeit is. Az eltartottak magas száma szintén kiemelt problémaként jelenik meg az akcióterületen élők körében.
- A digitális írástudás indikátorait vizsgálva meglepően jó adatokat kaptunk, amelyek azonban így is jelentősen elmaradnak a nyugat-európai színvonalától. Azok aránya, akik már használtak internetet 71 százalék, azonban internet előfizetéssel csak a kérdezettek 50 százaléka rendelkezik. Ez több mint 10 százalékkal marad el az országos internetpenetrációtól. E-mail címmel 64 százalékuk rendelkezik, amely ma már a munkavállalás egyik elengedhetetlen feltétele.
- A számítógépes ismereteket megvizsgálva legnagyobb hiányosságként a prezentációkészítés, a programozás és kiadványszerkesztés jelenik meg, míg a legjobban a böngészés megy a kérdezetteknek.
- A számítógépes készségek körében a legnehezebben az adatbázis-kezelés megy, míg a legkönnyebben szövegszerkesztés és a táblázatkezelés.

- Az internet használathoz szükséges készségek közül az e-mailküldéshez és fogadáshoz szükségesek vannak meg legnagyobb körben, míg a honlap szerkesztés a megkérdezettek háromnegyedénél problémát jelent.
- A szubjektív helyzetértékelés tanulsága szerint a megkérdezettek 72 százaléka gondolja úgy, hogy a projekt keretében induló képzés javítani fogja elhelyezkedési esélyeiket, és csak 9 százalék gondolja úgy, hogy nem segítene egy ilyen képzés.
- A megkérdezettek 76 százalékát egyértelműen érdekelnék más, az informatikai képzésen kívüli képzések és csak 10 százalékuk volt elutasító.

Összegzés:

Összességében elmondhatjuk a célcsoport körében végzett kérdőíves adatfelvétel alapján, hogy a projekt során tervezett informatikai képzés kiemelten indokolt, hiszen a digitális írástudatlanság magas arányban jelentkezik az egyébként is hátrányos helyzetű célcsoport körében, így hiánypótló képzésként jelenne meg az akcióterületen. Ennek fontosságát mi sem mutatja jobban, hogy a munkanélküliségi adatok mögött leggyakrabban az alacsony iskolai végzettség és a nem megfelelő képesítések állnak, így az informatikai képzés nagyban javíthatja a képzésben résztvevők munkaerő-piaci helyzetét is.

A kapott adatok alapján elmondhatjuk, hogy a Nyírségi Segítő Kéz Alapítvány projektterve eddig megoldatlan problémákra épít, hiányosságokra reagál, hiszen a digitális írástudás terjesztésével segíti a munkanélküliek, hátrányos helyzetű emberek társadalmi integrációját, növeli elhelyezkedési esélyeit és segít az információs társadalom kiszélesedését.